

Nyt om bøger

”Vi har slet ingen brug for kapitalister.”

► AF JESPER JØRGENSEN

Arbejderbevægelsen har altid været befolket af stærke mænd og kvinder med anonyme navne. Én af de første og største var Jens Jensen (1859-1928), der måske er gledet lidt ud i glemslen, men som nu – ikke desto mere rimeligt – endelig har fået sin egen biografi.

Forsiden prydes symptomatisk nok ikke af ham selv, men af den mere karismatiske kollega Frederik Borghjerg, der med tordenrøst udråber valget af Jensen som finansborgmester fra Københavns Rådhus balkon: ”Maler J. Jensen er i dette øjeblik valgt til borgmester. En socialdemokratisk arbejder er sat i spidsen for vor by. Leve det ny København.”

Valget blev med forfatteren, historiker Søren Federspiels velvalgte ord indgangen til Socialdemokratiets vandring ind i institutionerne med henblik på at erobre magten, og det er derfor heller ikke så mærkeligt, at netop borgmesterentreen i 1903 kom til at stå tilbage som Jensens politiske højdepunkt.

Men Jensen var meget mere end det – ikke mindst fagforeningsleder, hvilket er en af bogens velunderbyggede pointer.

Han kom fra et beskedent, fynsk landhåndværkerhjem, blev udlært maler, var omkring Odense og Randers, inden han som så man-

ge andre slog sig ned i København, hvor industrien og socialismen blomstrede.

Som kun 24-årig blev han valgt som formand for Malernes Fagforening i København med kontor i arbejdernes nye højborg i Rømersgade. Få år senere kronede han indsatsen for at centralisere og styrke fagbevægelsen, da han blev valgt som stiftende formand for først De samvirkende Fagforeninger i København i 1886, siden De samvirkende Fagforbund (det senere LO) i 1898. Det er derfor også Jens Jensens navn, der står øverst på listen over arbejderføremænd, der skrev under på det danske arbejdsmarkeds grundlov, Septemberforliget af 1899.

Jensen (og Federspiel) er god for flere spændende historie i bogen; ikke mindst om hans engagement for udviklingen af et internationalt, fagligt samarbejde, virket som folketingspolitiker og tiden som finansborgmester, der om noget udgjorde et paradigmeskifte i dansk politik: ”Han kom ikke som en mand, men som en klasse.

Det var dem nedefra, der meldte deres ankomst”, som den socialdemokratiske presse formulerede det.

Selv om han allerede tidligt udviklede sig til en kompromisets mester, slap han aldrig ungdommens socialistiske idealer. Han var til det sidste overbevist om, at samfundet ikke havde brug for kapitalister. Han omfavnede derfor, ifølge Federspiel, heller ikke Staunings kurs mod at omdanne partiet til et folkeparti (i modsætning til et klasseparti) og acceptere kapitalismen gennem offentligt-privat samarbejde.

Jens Jensens tid var imidlertid ved at rinde ud, da den første socialdemokratiske-ledet regering skulle stå sin prøve i 1924, og han måtte takke nej til en ministerpost og lukke ned for sine betænkeligheder.

Bogen er fint illustreret, velskrevet og egner sig både til den øvede og den uøvede udi arbejderbevægelsens historie. Hovedkilden til biografien er Jens Jensens omfattende arkiv i Arbejdermuseet & /Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv.

Søren Federspiel:
”JENSEN ER VALGT” JENS JENSEN – EN BIOGRAFI
 Knuths Forlag, 2018.

*Vi giver bogen
 fem ud af seks røde faner.*

